

Sveobuhvatna kur'anska dova (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subeji

28. redžeb 1442. po Hidžri / 12. mart 2021.

Hvala Allahu Koga veliča cijeli kosmos. "... i ne postoji ništa što Ga ne veliča, hvaleći Ga." (El-Isra, 44) Hvalim Ga, slavljen neka je On, i zahvaljujem Mu na blagodatima i dobroti. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji nema druga i ravnog u mudrosti, pravednosti, naredbi i zabrani, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, koji je Allaha istinski obožavao, u tajnosti i javnosti, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i spas, i na njegovu porodicu i ashabe. Oporučujem sebi i vama bogobojažnost. Uzvišeni kaže: "O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!" (Ali Imran, 102)

Veličanstvena kur'anska dova, sveobuhvatna i potpuna, kratka i sadržajna, objedinila je u sebi dobro ovog i budućeg svijeta i odvraća od svakog zla: "Gospodaru naš, podaj nam dobro i na ovome i na onome svijetu, i sačuvaj nas patnje u Ognju!" (El-Bekara, 201)

Enes ibn Malik, radijallahu anhu, rekao je: "Dova koju je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, najviše učio je: 'Allahumme rabbena atina fid-dun'ja haseneten ve fil ahireti haseneten vekina azaben-nar! – Gospodaru naš, podaj nam dobro i na ovome i na onome svijetu, i sačuvaj nas patnje u Ognju!'" Ovu dovu učio je Musa, alejhisa-selam. Uzvišeni kaže: "... i dosudi nam milost na ovome svijetu, i na onome svijetu." (El-A'raf, 156)

Allah je ovom dovom počastio Svoj prijatelja Ibrahima, alejhisa-selam: "... i dali smo mu dobro na dunjaluku, a na onome svijetu će doista biti među onima dobrima." (En-Nahl, 122)

To je dova koja sadrži dobro, koje nijedan izraz ne može u potpunosti obuhvatiti i opisati, a koja se sastoji od svega nekoliko riječi. Blaga dobrote pohranjena su u njenim značenjima, a vrhunac čežnje u njenim intencijama. Prenosi se da je Enesu ibn Maliku, radijallahu anhu, rečeno: "Došli su tvoji prijatelji iz Basre, da uputiš Allahu dovu za njih?", a on je rekao: "Allahummagfir lena verhamna, ve atin fid-dun'ja haseneten ve fil-ahireti haseneten ve kina azaben-nar! – Gospodaru naš oprosti i smiluj nam se, i podaj nam dobro na ovome i na onome svijetu, i sačuvaj nas patnje u Ognju!" Tražili su od njega da doda na te riječi, a on ih je ponovio, a zatim je rekao: "Ako vam bude dato ono što se traži ovom dovom, postići ćete dobro ovog i budućeg svijeta."

Ata, Allah mu se smilovao, rekao je: "Dok je Abdurrahman ibn Avf obavljao tavaf, neki čovjek ga je pratio kako bi čuo šta uči, a učio je: 'Rabbena atina fid-dun'ja haseneten ve fil-ahireti hasene!' Čovjek mu reče: 'Pratio sam te i nisam čuo da učiš išta drugo osim ovog ajeta?' 'A zar njime nije obuhvaćeno svako dobro?', odgovori Abdurrahman.

Kada bolje razmislimo o ovoj dovi i njenom semantičkom i stilističkom aspektu, uočit ćemo jasnu vezu između dunjaluka i ahireta i njihovo međusobno preplitanje i nadopunjavanje s aspekta islama, i da među njim nema kontradikcije i da jedno ne isključuje drugo. Dunjaluk je put, a ahiret je cilj. Dunjaluk je sadnja, izgradnja i razvoj, a ahiret je žetva i ubiranje zrelih plodova. Dunjaluk je mjesto pripremanja opskrbe i činjenja dobročinstva, a ahiret je nagrada i uživanje u dobročinstvu. Dunjaluk je prolazna stanica, a ahiret mjesto vječne sreće i radosti. Uspostavljanje ravnoteže između njih pravac je koji slijede razumom obdareni i njihova lađa spasa. Prenosi se od Hanzale el-Esedija da je rekao: "Bili smo kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pa nas je savjetovao i govorio je o Džehennemu. Nakon toga, vratio sam se kući i opustio sam se sa svojom djecom i suprugom. Poslije sam izašao iz kuće, sreo sam Ebu Bekra, i ispričao sam mu šta se desilo, a on mi je rekao: 'I ja sam uradio isto što i ti.' Zatim smo sreli Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i ja sam rekao: 'Allahov Poslaniče, Hanzala je munafik – licemjer', a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče:

‘Polahko, Hanzala.’ Ispričao sam mu šta se desilo, pa je Ebu Bekr rekao: ‘I meni se isto desilo.’ Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tada reče: ‘O Hanzala, čas ovako, čas onako. Kada bi vaša srca uvijek bila u onom stanju u kakvom su kada slušaju opomenu, meleki bi se rukovali s vama po vašim putevima.’”

Onaj koji je svjestan svoga Gospodara, zna vrijednost dunjaluka i ahireta, i svakom od njih u srcu daje onoliko pažnje koliko mu zaista pripada. Moli od Allaha da mu podari dobro ovog svijeta i ono najbolje na njemu, ali njegovo srce ispunjeno je čežnjom i brigom za ahiretom, njegovim istinskim ciljem i težnjom, pokretačkom snagom njegovih djela i riječi, i njegovim najvećim uspjehom.

Uzvišeni kaže: “Reci: ‘O robovi Moji koji vjerujete, bojte se Gospodara svoga! One koji na ovome svijetu dobra djela budu činili čeka nagrada.’” (Ez-Zumer, 10)

“Onome ko bude želio nagradu na onom svijetu – umnogostručit ćeš mu je, a onome ko bude želio nagradu na ovom svijetu – dat ćeš mu je, ali mu na onom svijetu nema udjela.” (Eš-Šura, 20)

Onaj koji malo razmišlja o ahiretu i nemaran je prema povratku Allahu i svom konačnom odredištu, uzeo je prolazne dunjalučke užitke kao najveću težnju i najvredniju ambiciju. Uzvišeni kaže: “Zar vam je draži život na ovome svijetu od onoga svijeta? A uživanje na ovome svijetu, prema onome na onom svijetu, nije ništa.” (Et-Tevba, 38)

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Čija briga bude ahiret, Allah će mu dati bogatstvo u srcu, učinit će ga smirenim i dunjaluk će mu dolaziti ponizno (bez njegovog posebnog zalaganja), a čija briga bude dunjaluk, Allah će mu dati siromaštvo u očima, učinit će ga rastresenim i nespokojnim i od dunjaluka mu neće doći osim onoliko koliko mu je propisano (pa makar se on trudio, zalagao i ponižavao da stekne više od toga).” Allah je ukorio one koji od Njega traže isključivo dunjalučka dobra, a zapostavili su ahiret. Uzvišeni kaže: “Ima ljudi koji govore: ‘Daj Ti nama, Gospodaru naš, na ovome svijetu!’ Takvi na onom svijetu neće imati ništa.” (El-Bekara, 200) Ibn Abbas, radijallahu anhum, rekao je: “Neki beduini dolazili su na

Mevkif (mjesto stajanja/boravka na Arefatu), u danima hadža, i govorili su: 'Gospodaru, učini ovu godinu godinom kiše, i rodnom godinom, i godinom rađanja', ne spominjući ništa od ahiretskih dobara, pa je Allah objavio o njima: 'Ima ljudi koji govore: "Daj Ti nama, Gospodaru naš, na ovome svijetu! Takvi na onom svijetu neće imati ništa' (El-Bekara, 200)."

Dobro ovog svijeta je uspjeh, sreća, opskrba, zadovoljstvo, prostrana kuća, čestit muž i čestita supruga. Neki pobožnjaci su kazali: "Dobro ovog svijeta je živo srce, njegovo uživanje i radost zbog vjerovanja, spoznaja Allaha, ljubav prema Njemu, predanost Njemu i oslonac na Njega. Nema ljepšeg i ugodnijeg života niti ima većeg užitka osim džennetskog." Dobro ovog svijeta je primjećivanje Allahovih blagodati i dobrote prema tebi, priznanje tih blagodati i zahvalnost Onome Ko ti ih je dao. Rečeno je: "Kome je dato zahvalno srce, jezik koji se često Allaha sjeća i strpljivo tijelo, dato mu je dobro ovog i budućeg svijeta, i spasio se patnje u Ognju." Onaj ko primjećuje Allahove blagodati i darove kojima ga je odlikovao nad drugima, zna šta su dobra ovog svijeta, koliko istinski vrijede, i osjetio je njihov pozitivan trag u svome životu. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Gledajte u one koji su ispod vas (u blagodatima), a ne u one koji su iznad vas, tako ćete više cijeniti Allahove blagodati prema vama." U dobra ovog svijeta spada spuštanje Allahovog blagoslova i bereketa na potomstvo, njihova uputa i dobrota. Također, dobrom ovog svijeta, kojeg je svjestan svaki čovjek, smatra se: blagodat sigurnosti, zdravlja i potrebna dnevna opskrba. Lijepo ponašanje je ukras svih dunjalučkih dobara, i jedan od najvećih uzroka postizanja visokih stepeni u Džennetu.

Allahovo čuvanje Njegovih robova u vremenima pandemije, kroz pronašetak odgovarajućih lijekova i vakcina, spada u dobra ovog svijeta. Uložen je veliki napor u prevenciji i zaštiti od ove pošasti koja je zahvatila cijelu Zemlju, ugrozila zdravlje, vjerski i društveni život. Aktuelnu vakcinu protiv kovida odobrile su stručne institucije, i nadamo se da će, Allahovom dozvolom, biti efikasna i da će se njome postići željena zaštita. Apelujem na sve nas da poduzmemo sve potrebne mјere i uzroke u interesu zaštite našeg zdravlja i ublažavanja posljedica pandemije, ali i zaštite

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOŠNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

nas samih, naših porodica, društva i ummeta. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Liječite se, jer Allah nije dao nijednu bolest, a da za nju nije dao lijek, osim starosti."

Oporučujem sebi i vama bogobojaznost. "Gospodaru naš, podaj nam dobro i na ovome i na onome svijetu, i sačuvaj nas patnje u Ognju!" (El-Bekara, 201)

Dobro budućeg svijeta za kojim žude istinski trudbenici, i za koje se natječu oni koji žele da se natječu, i na čijem su putu žrtvovali svoje duše, imetak i vrijeme jeste Džennet.

Uzvišeni kaže: "... i ko bude od Vatre udaljen i u Džennet uveden – taj je postigao šta je želio." (Ali Imran, 185)

"I sačuvaj nas patnje u Ognju." (El-Bekara, 201)

Pametan i razuman musliman priprema se za putovanje s ovog na budući svijet, živeći između nade i straha. Uzvišeni kaže: "Oni su se trudili da što više dobra učine i molili su Nam se u nadi i strahu, i bili su prema Nama ponizni." (El-Enbija, 90) Donosite salavate i selame na Poslanika Pravog puta, to vam je naredba od Allaha u Njegovoj Knjizi: "Allah i meleki Njegovi blagosiljavaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljavajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

